

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 244.079 van 1 april 2019
in de zaak A. 223.581/IX-9161**

In zake: Ronald CHARVET
woonplaats kiezend te 7540 Kain
Rue Pierre 35

tegen:

de VLAAMSE GEMEENSCHAP

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2017, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van het agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties & Studietoelagen, afdeling School- en Studietoelagen, van het Vlaamse ministerie van Onderwijs en Vorming van 16 augustus 2017, waarbij de aanvraag voor een schooltoelage voor A.L. voor secundair onderwijs, schooljaar 2016-2017, wordt afgewezen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Eerste auditeur Jurgen Neuts heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 93, eerste lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 februari 2019.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

De verzoekende partij is gehoord.

Eerste auditeur Jurgen Neuts heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker dient voor het schooljaar 2016-2017 een aanvraag voor een schooltoelage in voor de op dat ogenblik minderjarige A.L., die aan hem en zijn partner als pleegzorgers en maternale grootouders werd toevertrouwd.

Op 16 augustus 2017 beslist de afdeling School- en Studietoelagen van het Vlaamse ministerie van Onderwijs en Vorming om de aanvraag af te wijzen “omdat het inkomen boven de wettelijk vastgestelde maximumgrens ligt”. Dit is de thans bestreden beslissing.

3.2. Verzoeker stelt daartegen op 30 augustus 2017 het georganiseerd administratief beroep in. Op 27 oktober 2017 wijst dezelfde afdeling het beroep van verzoeker af, in wezen omdat:

“[...] enkel pleegkinderen en pleeggasten die onder een pleegzorgdienst vallen die binnen de Vlaamse Gemeenschap ligt, recht kunnen hebben op een volledige toelage zonder rekening te houden met de financiële voorwaarden.

[A.L.] hoort tot de pleegzorgdienst ‘l’Acceuil Familial uit Doornik’ en valt dus onder de Franstalige gemeenschap. Daardoor zijn wij decretaal verplicht om de inkomenstoets wel uit te voeren en blijft de afkeuring van het dossier gelden.”

IV. Toepassing kortedebattenprocedure – rechtsmacht van de Raad van State

4.1. Krachtens artikel 14, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State doet de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, bij wijze van arresten, uitspraak over de beroepen tot nietigverklaring wegens overtreding van hetzij substantiële, hetzij op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen, overschrijding of afwending van macht, ingesteld tegen de akten en reglementen van de onderscheiden administratieve overheden.

Die bevoegdheid wordt bepaald door het werkelijk en rechtstreeks voorwerp van het beroep tot nietigverklaring (Cass. 8 september 2016, C.11.0455.F en C.11.0457.F).

4.2. Uit de artikelen 144, eerste lid, en 145 van de Grondwet volgt dat de geschillen over subjectieve rechten – altijd, wat de geschillen over burgerlijke rechten betreft en in principe, wat de geschillen over politieke rechten betreft – tot de bevoegdheid van de hoven en rechtbanken behoren. Onder voorbehoud van een – in dit geval niet bestaande – toewijzing van bevoegdheid inzake politieke rechten, is de Raad van State dan ook niet bevoegd om kennis te nemen van beroepen tot nietigverklaring waarvan het werkelijke en rechtstreekse voorwerp een geschil over subjectieve rechten betreft.

Het bestaan van een subjectief recht veronderstelt dat de eiser zich beroept op een welbepaalde juridische verplichting die een regel van objectief recht rechtstreeks aan een derde oplegt en bij de nakoming waarvan die partij belang heeft. Een partij kan zich ten aanzien van de administratieve overheid enkel op een dergelijk recht beroepen, als de bevoegdheid van die overheid volledig gebonden is (Cass. 9 december 2016, C.16.0057.N).

5. Het voorliggende beroep tot nietigverklaring is gericht tegen de weigering om aan verzoeker de schooltoelage, ingesteld bij het decreet van 8 juni 2007 ‘betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap’, toe te

kennen. Dit decreet voorziet in de toekenning van een schooltoelage in – onder meer – het leerplichtonderwijs aan de aanvrager die aan de gestelde voorwaarden voldoet.

6. Luidens artikel 4, eerste lid, van het voormelde decreet van 8 juni 2007 verleent de Vlaamse regering schooltoelagen aan minvermogende leerlingen in – onder meer – het leerplichtonderwijs “overeenkomstig de regelen die bij en krachtens dit decreet zijn vastgesteld”. Het decreet stelt de aangevraagde studiefinanciering in als een recht voor de aanvrager die voldoet aan de voorwaarden die bij of krachtens het decreet zijn vastgesteld.

7. Een beslissing om aan een aanvrager al dan niet de gevraagde studiefinanciering toe te kennen, kan door de bevoegde dienst niet worden genomen op grond van een concrete beoordeling en appreciatie van de graad van verdienste en de kwaliteit van de prestaties van de aanvrager, of in functie van de behartigenswaardige situatie van de aanvrager.

Zoals de Raad van State reeds heeft geoordeeld, bijvoorbeeld in zijn arresten nr. 205.008 van 10 juni 2010 en nr. 208.291 van 21 oktober 2010, laat het meervermelde decreet van 8 juni 2007 aan het bestuur geen marge om naar redelijkheid of billijkheid van die voorwaarden of criteria af te wijken. Integendeel beschikt het bestuur slechts over een gebonden bevoegdheid en vergt zijn beslissing enkel een toets van de ingediende aanvraag aan het al dan niet vervuld zijn van de bij decreet en reglementair gestelde voorwaarden.

8. In de concrete zaak die voorligt, stoelt de beslissing dat het pleegkind van verzoeker niet in aanmerking komt voor studiefinanciering op de zogenaamde “financiële voorwaarden”, neergeschreven in de artikelen 33 en volgende van het voormelde decreet.

De wezenlijke inzet van de betwisting tussen verzoeker en de verwerende partij is gelegen in de vraag of al dan niet rekening moet of mag

worden gehouden met het referentie-inkomen van de leefeenheid van het betrokken pleegkind en waaruit dan voortvloeit of hij in aanmerking komt voor een schooltoelage.

Het antwoord op die vraag – of met andere woorden de wijze waarop het decreet van 8 juni 2007 in het concrete geval toepassing krijgt – is geen zaak van appreciatie, maar van interpretatie. Het bestuur beschikt niet over enige beoordelingsvrijheid bij de toepassing van de toepasselijke bepalingen in het concrete geval.

9. De voorwaarden die vervuld moeten zijn om in aanmerking te komen voor de toelage, inzonderheid de financiële voorwaarden, evenals de berekeningswijze en het uiteindelijke bedrag van de toelage worden volledig door de toepasselijke regelgeving zelf bepaald. Indien de objectief bepaalde decretale en reglementaire voorwaarden zijn vervuld, en enkel dan, ontstaat een precies bepaalde verplichting voor de verwerende partij jegens de aanvrager van de studiefinanciering. De vaststelling van het bestaan en de omvang van het recht van verzoeker op een schooltoelage hangt niet af van enige discretionaire beslissing van het bestuur.

De burgerlijke rechter, bij wie de aanvrager van een studiefinanciering zijn recht kan opeisen, kan over het bestaan en de omvang van het recht van de aanvrager uitspraak doen op grond van de voorwaarden zoals ze in het decreet zijn geformuleerd, zonder daarbij te moeten vaststellen dat het bestuur op bepaalde punten over een beleidsvrijheid beschikt. De rechter kan hierbij op autonome wijze artikel 33 en de overige relevante bepalingen van het decreet interpreteren en op grond daarvan het vervuld zijn van de financiële voorwaarden kwalificeren.

De Raad van State is aldus niet bevoegd om kennis te nemen van het voorliggende beroep, gericht tegen de beslissing waarbij het bestuur vaststelt dat verzoekers pleegkind niet in aanmerking komt voor studiefinanciering omdat

één of meer voorwaarden voor de toekenning van de toelage niet zijn vervuld, aangezien het betrekking heeft op de vaststelling van een subjectief recht in hoofde van verzoekers pleegkind.

10. Het voorgaande dient desnoods ambtshalve te worden vastgesteld.

Het leidt ertoe dat het beroep moet worden verworpen.

Het auditoraat heeft terecht gemeend dat het beroep slechts een kort debat vereist.

BESLISSING

1. De Raad van State verworpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 1 april 2019,
door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

Geert Van Haegendoren